

Granskning av
digitaliseringsmognaden inom
vissa helägda bolag
Falukommuns Förvaltning AB
Lekmannarevisionsrapport

KPMG AB

2018-01-17

Antal sidor 5

Granskning av digitaliseringsmognaden inom vissa helägda bolag
Lekmannarevisionsrapport
2018-01-17

Innehållsförteckning

1	Inledning/bakgrund	1
1.1	Syfte	1
1.2	Avgränsning	1
1.3	Projektorganisation/granskningsansvariga	2
1.4	Metod	2
1.5	Kort om Falu Kommuns Förvaltning AB	2
2	Resultat av granskningen	3
2.1	Intervju med bolagsledningen	3
2.2	Samtal med förvaltningschef Serviceförvaltningen och information från IT-chef	3
2.3	Kommentarer, slutsatser och rekommendationer	5

1 Inledning/bakgrund

Regeringen konstaterade i budgetpropositionen år 2016 att digitaliseringen är "den enskilt största förändringsfaktorn i vår tid och påverkar alla delar av samhället" och regeringens mål är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.

Den svenska e-förvaltningen är välutvecklad i jämförelse med flera andra länder. Vid internationella jämförelser ligger Sverige bra till i internetanvändning, e-förvaltnings-tjänster och hur ofta medborgarna använder dessa tjänster. Jämförelserna visar också att det finns en tendens att andra länders e-förvaltning utvecklas snabbare än den svenska.

Digitalisering definieras som "processen där samhället och individernas vanor förändras genom användning av digitala lösningar för kommunikation och informationsutbyte, samt för ökad tillgänglighet för företag och offentlig förvaltning". E-tjänster är en service som medborgare och företag kan använda för att uträtta olika ärenden som de har hos en offentlig myndighet. Tjänsten tillhandahålls elektroniskt via till exempel dator eller mobiltelefon". IT definieras som "ett samlingsbegrepp för de möjligheter som skapats genom framsteg inom datateknik och telekommunikation".

Studier och undersökningar, bland annat av Riksrevisionen, SKL samt Internetstiftelsen i Sverige, har kommit fram till att det finns stora skillnader i kommunernas och landstingens tillhandahållande av e-tjänster och e-förvaltning.

Medborgare förväntar sig i allt högre grad att snabbt, enkelt och säkert kunna sköta sina ärenden, få tillgång till information och att ha möjlighet till inflytande genom digitala kontaktvägar. För att kraftsamla kommunernas arbete med e-förvaltning har SKL tagit fram en strategi för e-samhället.

I den Årsplan med budget 2017-2019 som beslutats av kommunfullmäktige i Falu kommun, finns inga uppdrag eller mål som handlar om digitalisering. Detta kan anses helt logiskt om mål strikt används i betydelsen "*värden att uppnå*" för samhället och brukare av kommunens tjänster. I detta perspektiv är digitalisering en möjliggörare för att nå längre med de mål som kommunen har. Digitaliseringen tillskrivs idag sådan potential att offentliga verksamheter som halkar efter i denna utveckling riskerar att ha sämre möjligheter att upprätthålla god kvalitet och god service i sina tjänster. Skäl finns alltså för lekmannarevisionen att granska hur bolagen i Falu kommun ligger till i sin digitalisering.

1.1 Syfte

Syftet är att granska hur Falu Kommuns Förvaltning AB arbetar med digitalisering.

1.2 Avgränsning

Rapporten avser Falu Kommuns Förvaltning AB.

1.3 Projektorganisation/granskningsansvariga

Granskningen har utförts av Andreas Endrédi, projektledare och certifierad kommunal yrkesrevisor och Sofie Wiessner, granskare under ledning av Magnus Larsson, certifierad kommunal yrkesrevisor och kundansvarig. De intervjuade har givits möjlighet att sakgranska rapporten.

1.4 Metod

Uppdraget genomfördes på följande sätt:

- 1) Vi genomförde en enkät och uppföljande diskussion / intervjuer med dotterbolagsledningarna (Kopparstaden, Falu Energi och vatten och LUFAB).
- 2) En intervju genomfördes med moderbolagets ledning.
- 3) Kontakt togs med förvaltningschef serviceförvaltningen samt med IT-chef Falu kommun
- 4) Baserat på ovan information upprättades denna rapport.
- 5) Presentation av denna och övriga rapporter till lekmannarevisorerna sker vid ett gemensamt tillfälle under vintern 2018.

1.5 Kort om Falu Kommuns Förvaltning AB

Bolaget är moderbolag i Falu kommuns bolagskoncern. Av ägardirektivet framgår bl.a. följande:

Bolaget skall äga och förvalta aktierna i dotterbolagen.

Bolaget skall följa policys i Falu Kommun, som är koncernövergripande, samt aktivt delta i samhällsutvecklingen, där de egna områdena berörs. Särskilt skall beaktas arbetet med riskpolicys och beredskapsplaner och annat som omfattas av samhällets skyddsåtgärder,

Bolaget med sina verksamheter skall bidra med att utveckla Falun som en attraktiv boende- och verksamhetsort.

2 Resultat av granskningen

2.1 Intervju med bolagsledningen

En gruppintervju genomfördes med följande befattningshavare inom bolagets ledning / styrelse:

- Ordförande
- 3 styrelseledamöter
- Verkställande direktör

Syftet var att fånga upp bolagets aktiviteter (förvaltning) kopplade till digitalisering. Utgångspunkten har varit ägardirektivet.

Följande punkter sammanfattar intervjun:

- Ledningen driver inte digitaliseringsfrågan utifrån sin ägarroll i bolaget. De har ingen separat strategi för digitalisering för bolagen utan detta drivs via Falu kommuns gemensamma IT-utveckling / digitalisering. Generellt sett framförs att det är kommunens och kundernas behov som styr utvecklingen. Ledningen rekommenderar en kontakt med förvaltningschef Serviceförvaltningen och med IT-chef inom Falu kommuns förvaltningsorganisation.
- Bolaget har regelbundna möten med respektive bolagsledning. Digitalisering är inte ett specifikt tema vid dessa möten.
- Ledningen menar att dotterbolagen utifrån sina egna behov ligger relativt långt fram. Dotterbolagen följer utvecklingen väl och väldigt få klagomål finns från bolagens kunder.

2.2 Samtal med förvaltningschef Serviceförvaltningen och information från IT-chef

Utifrån detta har följande framkommit:

Serviceförvaltningen rapporterar till kommunstyrelsens serviceutskott och har delegation att hantera och besluta över IT-strategi och andra beslut av IT-strategisk betydelse för hela kommunen.

Arbetet har primärt inriktats på IT och digitalisering rörande kommunens förvaltningsorganisation. Detta till följd av man tvingats prioritera och att den mer aktiva diskussionen kring dessa frågor med de kommunägda bolagen därför har fått vänta lite.

Några exempel på övergripande beslut och projekt som hanteras via kommunens IT-funktion är:

- Projektmodell och förvaltningsmodell för IT-system
- Projekt med hänsyn till den nya dataskyddsförordningen (GDPR).

- Omfattande förändring av vår digitala plattform, från Notes till O365.

I arbetet med GDPR kartläggs IT-system och det skapas ett verksamhetslednings-system där personuppgiftsprocesser kartläggs. Sedan kommer fler processer omfattas. Ambitionen är att dela erfarenheter kring detta arbete med de kommunala bolagen.

Det finns sedan 2015 en IT-samordningsgrupp som koordinerar arbetet med hela kommunen. Som resultat av våra prioriteringar och beslut, finns exempel på övergripande samarbeten med andra kommuner. Det sker sådant samarbete kring e-tjänster och e-arkiv där vi samordnar och samarbetar med övriga dalakommuner.

Framöver planeras mer samarbete med de kommunägda bolagen, t ex kring e-tjänster. Hittills har dock kommunens interna organisation prioriterats.

Jämförelse med Riksrevisionens enkät om digitaliseringsmognad

Riksrevisionen genomförde år 2016 en enkätundersökning hos kommuner, landsting och statliga förvaltningsmyndigheter för att kartlägga nuläget i förhållande till regeringens e-förvaltningspolitiska mål. Enkäten skickades till 536 statliga myndigheter, kommuner och landsting, varav 441 (82 procent) svarade.

En av frågorna avsåg om den berörda organisationen hade en digitaliseringsstrategi. Nästan hälften av de svarande uppgav att en sådan fanns.

Enligt vår genomgång har inte Falu kommun en sådan.

2.3 Kommentarer, slutsatser och rekommendationer

Vi konstaterar att bolagsledningen inte aktivt arbetar med att driva eller kravställa den digitala utvecklingen i kommunens bolagskoncern.

Bolagsledningen hänvisar till det generella IT- och digitaliseringsarbete som bedrivs inom kommunens förvaltningsorganisation, att gälla även för bolagen. I kontakter med företrädare för dessa verksamheter framkommer att arbetet i relation till bolagen i nuläget inte är prioriterat.

I inledningen till denna rapport konstateras att inga riktade styrsignaler lämnas i kommunens budget kring digitalisering eller digitaliseringsutveckling. Kommunen har inte beslutat om en digitaliseringsstrategi som berör bolagen.

Slutsatsen är att digitalisering ur ett moderbolagsperspektiv idag inte är en prioriterad fråga.

För att stärka moderbolagets arbete med digitalisering rekommenderar vi att:

- Styrelsen i samarbete med koncernens bolag utarbetar en övergripande strategi för digitalisering.
 - Granskningen liksom rekommendationen är avgränsad till Falu Kommuns Förvaltning AB men vi vill understryka att vi ser stora fördelar med om en sådan strategi initialt tas fram för hela Falu Kommun.
- Styrelsen regelbundet säkerställer att dotterbolagen följer en kommande strategi och att de i tillräcklig grad realiserar den potential som den digitala utvecklingen medger.

KPMG, dag som ovan

Andreas Endrédi
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Uppdragsansvarig

Magnus Larsson
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Kundansvarig

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument.

Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.